

Uvodni deo

1. Razvoj misli o društvu i nastanak sociologije

Sociologija kao nauka o najopštijim zakonitostima nastanka, strukture i razvoja ljudskog društva, nastala je u 19. veku. Međutim, to ne znači da ne postoje pokušaji objašnjenja društva i nekih društvenih pojava ranije. Oni su sadržani u filozofskim, političkim i istorijskim delima. Ova razmišljanja nisu bila sistematizovana i dovoljno kritička. Uglavnom su bila subjektivna i bavila su se problemima kakvo društvo treba da bude i davala su izgled idealnog društva.

Shvatanja o društvu pre nastanka sociologije, a i kasnije bila su uslovljena stepenom razvoja društva. To znači da su se u okviru svake etape u razvoju društva javljale i javljaju se ideje, teorije i shvatanja društva i društvenih pojava, koje imaju obeležja uslovljena specifičnostima datog društveno-ekonomskog sistema. Postoji različita klasifikacija shvatanja o društvu. Pri tom, postoji saglasnost o klasifikaciji shvatanja pre nastanka sociologije, te se ta shvatanja dele na:

1. misao o društvu u starom veku
2. misao o društvu u srednjem veku
3. misao o društvu u novom veku

Saglasnost ne postoji o klasifikaciji teorija nakon nastanka sociologije, jer se uzimaju različiti kriterijumi za njihovu klasifikaciju.

I U zavisnosti od ideološkog faktora teorije se dele na:

1. građanske
2. marksističke

II Prema vremenu nastanka na:

1. teorije XIX veka
2. teorije XX veka
3. teorije XXI veka

III Prema stepenu opštosti:

1. opšte teorije (Kont, Spenser . . .)
2. posebne teorije (Merton ...)

IV Po naučnom konceptu:

1. mehanicističke teorije
2. biologističke teorije
3. psihologističke teorije itd.

V Na osnovu kombinacije temporalnog, sadržinskog i vrednosnog kriterijuma:

1. klasične teorije (Kontova teorija, mehanicističke, biologističke, marksističke, ciklične, formalnosociološke teorije)
2. savremene teorije (funkcionalizam, strukturalizam, kritičke teorije društva, bihejviorizam, kulturalizam, teorija konvergencije, teorije o sukobu civilizacija ...)

2. SREDNJEVEKOVNA SHVATANJA O DRUŠTVU

Tokom srednjeg veka vlada teološki pogled na svet i u okviru njega prisutna su i shvatanja o društvu i društvenim pojavama.

Osnovu ovog pogleda na svet čini ekonomska struktura feudalizma:

- nedovoljna razvijenost proizvodnih snaga,
- rascepanost prirodnog područja na feude,
- pa nerazvijenoj ekonomskoj osnovi odgovara nerazvijena društvena svest. Dominantan oblik društvene svesti je religija.

Misao o društvu razvijalo se u uslovima socijalno-klasne podvojenosti: sveštenstvo, plemstvo, građani i seljaci, pri čemu dominira crkva (u kojoj je sjedinjena politička, duhovna i ekonomska moć).

Nastanak društva tumačen je božijom voljom, a društvene promene su proizvod kažnjavanja ili nagrađivanja pojedinca ili društva.

Sociološka misao u zemljama "zapadnog hrišćanstva" katolicizma nastoji da uredi individualni život čoveka, njegovu materijalnu i duhovnu delatnost u skladu sa strogim religioznim normama. Svako odstupanje proglašavano je za jeres.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com